

Verbin rektio

Verbin rektio tarkoittaa, että verbin kanssa täytyy aina tulla sama sijamuoto, esimerkiksi tykätä / pitää + sta: Minä tykkään suklaasta. Minä en pidä sienistä.

Esimerkiksi **tykätä/pitää -verbien kanssa ei voi käyttää muuta päätettä kuin +sta. Sama päte on myös negatiivisessa lauseessa.**

Verbien rektiot pitää opetella ja muistaa, mutta usein saman tyyppiset verbit voivat saada saman rektion, esimerkiksi: Pidän lukemisesta / Nautin lukemisesta. Kaikkia verbejä ei pysty opettelemaan ulkoa, ja silloin verbin rektion voi tarkistaa jostakin.

Jos muistat yhden esimerkkilauseen, päte pysyy aina samana, vaikka vaihdat sanaa. Esimerkiksi muistat lauseen *Minä rakastan sinua*. Koska *sinua* on partitiivissa, se tarkoittaa, että *rakastaa* on partitiiviverbi. Siksi rakastamisen kohde on aina partitiivi, vaikka vaihtaisit sanaa: Minä rakastan kahvia. / Minä rakastan tanssimista. / Minä rakastan tätä laulua. / Minä rakastan kesää ja aurinkoa.

Usein lähellä toisiaan olevilla verbeillä on sama rektio, esimerkiksi erota, erottaa, erottua + sta:

Pentti erosi vaimostaan viime syksynä.

Hänet erotettiin joukkueesta huonon käytöksen takia.

Työhaussa pitäisi erottua isosta joukosta hakijoita.

1. Partitiiviverbit

Partitiiviverbejä on aika paljon, ja katsomme tässä esimerkkejä. Partitiiviverbeihin kuuluvat esimerkiksi monet voimakkaat tunteet, ja toisaalta monet ajatteluun ja suunnitteluun liittyvät verbit.

rakastaa	Tiedän, että hän rakastaa minua.
vihata	Minä vihaan loskasäätä.
inhota	Riikka inhoaa tiskaamista. (Muista -nen-sanojen partitiivi: -sta)
pelätä	Otto pelkää lentämistä.
ajatella	Minä ajattelen asiaa.
suunnitella	Me suunnittelemme lomaa.
miettiä	Me mietimme syömään menemistä.
pohtia	Pohdimme kysymystä vielä seuraavassa kokouksessa.
harrastaa	Jaakko harrastaa juoksemista.
pelata	Me pelaamme tennistä.
soittaa	Aino soittaa pianoa.

2. Pitää / tykätä ja muut lähellä olevat verbit

pitää	Minä en pidä imuroimisesta. (-nen-sanat + sta: -sesta)
-------	--

tykätä	Minä tykkään ruoanlaitosta.
nauttia	Me nautimme hyvästä ruoasta.
olla kiinnostunut	Antti on kiinnostunut historiasta.
ajatella (mielipide)	Mitä sinä ajattelet tästä ideasta?

3. Aistit

Tähän ryhmään kuuluvat kaikki aistit. Niiden kaikkien kanssa tulee miltä-muoto.

näyttää	Tuo sinun mekko näyttää tosi kivalta.
kuulostaa	Suunnitelma kuulostaa hyvältä!
tuntua	Minusta tuntuu pahalta, ettei hän soita / Ulkona tuntuu jo lämpimältä.
maistua	Ruoka maistuu herkulliselta.
tuoksua	Kukat tuoksuvat ihanilta.
haista	Miksi täällä haisee näin pahalta?
vaikuttaa	Työ vaikuttaa kiinnostavalta.

4. Kenelle

soittaa	Minä soita hänelle.
kertoa	Minä kerron tästä äidille.
sanoa	Hän sanoi minulle, että myöhästyy vähän.
puhua	Haluaisin puhua sinulle yhdestä asiasta.
lähettää viesti / kirje	Ari lähetti minulle juuri viestin.
antaa	Voitko antaa tämän paperin Hannalle?
tuoda	Voin tuoda sinulle keittoa, kun tulen sinne.
sopia / käydä	Punainen väri sopii sinulle. / Perjantai-ilta sopii / käy minulle.

5. Mistä

Näiden verbien rektion voi kääntää englanniksi *about: talk about something, tell about something...*

puhua	Minusta meidän pitäisi puhua tästä asiasta.
keskustella	Voimmeko keskustella kesälomista kokouksessa?
kertoa	Kerroin ystävälle huolistani.

kysyä	Kysyin opettajalta kurssin aikataulusta.
tietää	Tiedätkö sinä tästä mitään?

6. Paikallissijat

mennä & tulla verbit ovat varmasti selviä, mutta on myös muita verbejä, joiden kanssa tulee paikallissija. Jotkut verbit voivat saada merkitykseltään erilaisen päätteän kuin esimerkiksi englannissa, esimerkiksi *saapua*. Englanniksi saavut jossakin: *We will shortly arrive in Oulu*, mutta suomeksi saavut mihin: *Me saavumme pian Ouluun*.

Jos verbin rektio on esimerkiksi missä, kuten käydä-verbillä, sanan päätte voi olla –ssa tai –lla, riippuen siitä, millainen paikka on: Käyn kaupassa. / Käyn kurssilla kahdesti viikossa.

missä:

käydä	Käyn kuntosalilla pari kertaa viikossa. / Käyn suihkussa.
viihtyä	Viihdytkö Oulussa? / Viihdytkö kurssilla?

mistä:

löytää	Löysin lompakon kadulta. / Löysin tämän sinun vaatekaapista.
myöhästyä	Myöhästyin tänään töistä.

mihin:

jääda / jättää	Jätin sanakirjan kotiin. / Jäin Suomeen opiskelujen jälkeen.
saapua	Juna saapuu Tampereelle kello 19.15.
palata	Hän palaa kotiin perjantaina.
unohtaa	Unohdin avaimet työpaikalle.
osallistua	Osallistuin mielenkiintoiseen koulutukseen.

Myös mihin / keneen

ihastua	Kaisa ihastui Jukkaan ensinäkemältä.
rakastua	Rakastuin suomalaiseen naiseen.
tutustua	Tutustuin parhaaseen ystävääni koulussa.
luottaa	Luotan häneen täysin.
keskittyä	Keskity opiskeluun.